

Zápis z obhajoby disertační práce pana Mgr. Jana Vobořila

Datum konání:

22. 9. 2015

Název práce:

Komunální elity v Karlíně a Libni v letech 1861-1914

Přítomni:

prof. PhDr. Drahomír Jančík, CSc. (předseda komise)

doc. PhDr. Michal Pullmann, Ph.D. (člen komise)

prof. PhDr. Jiří Štaif, CSc. (školitel)

prof. PhDr. Ivan Jakubec, CSc. (člen komise)

prof. PhDr. Zdeněk Jindra, CSc.

JUDr. PhDr. Jakub Rákosník, Ph.D. (oponent)

Průběh:

Předseda komise představil doktoranda pana Mgr. Jana Vobořila a členy komise. Školitel seznámil členy komise s tématem doktorandovy disertační práce s názvem Komunální elity v Karlíně a Libni v letech 1861-1914, která se zabývá studiem komunálních elit v Karlíně a Libni v druhé polovině 19. století a před první světovou válkou. Školitel zdůraznil výhodu možnosti komparace těchto dvou celků, neboť oba jsou značně rozdílné. Současně podotkl, že práce dobře postihuje interakce ve středostavovském prostoru.

Posléze představil svoji práci doktorand pan Mgr. Jan Vobořil. Nejprve zmínil základní termíny, přičemž vymezil studované elity institucionálně – jedná se o členy obecního výboru – a představil užití a možnosti použité metody komparace. V rámci použitých pramenů a literatury mimo jiné jmenoval deníky Edmunda Kaizla a studium dobového tisku. Ve vztahu ke studovaným elitám sledoval jejich majetky, životní styl a analyzoval motivace jednání jejich představitelů. Strukturu elit obou sledovaných celků označil za značně odlišnou.

Následně vystoupil oponent JUDr. PhDr. Jakub Rákosník, Ph.D., který vyzdvihl socioprofesi analýzu. Na druhé straně podotkl, že v případě některých částí práce chybí zobecnění. Také vznesl dotaz na použití termínu *Kernbürgertum* a *Randbürgertum* respektive *Grossbürgertum* a *Kleinbürgertum* a otevřel otázku problematiky municipálního socialismu.

Druhý oponent, doc. PhDr. Lukáš Fasora, Ph. D., nebyl přítomen a jeho posudek byl přečten. Autor v něm zdůraznil veliký rozsah práce s prameny a ocenil „nález“ deníků E. Kaizla, velikou orientaci v dobových právních předpisech a inovativní přístup v historiografické oblasti, které je delší dobu věnovaná pozornost. Oponenta také zajímala otázka možností prosazování zájmů dělníků v rámci komunální politiky.

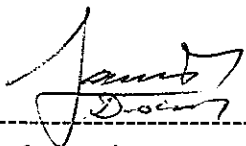
Doktorand odpovídal na vznesené dotazy následujícím způsobem: Kategorii *Kernbürgertum* chápe jako společenskou skupinu, která se aktivně věnuje obecní politice. Naopak ve skupině označované jako *Randbürgertum* se sice mohou nacházet movití jedinci, ti však stojí v pozadí a do provádění politiky nevstupují. Kategorie *Grossbürgertum/Kleinbürgertum* stojí stranou a mají jiný význam. Problematiku municipálního socialismu komentoval spolu s dotazem druhého oponenta ohledně významu zapojení dělnických elit. V Karlíně zvítězil zájem budování reprezentativní čtvrti před výstavbou bytových domů pro dělníky. Dělnické elity tedy v tomto ohledu svůj zájem v rámci obecní politiky neprosadily. Doktorand také

zdůraznil, že se dělnickým předákům mnohdy spíš vyplácela spolupráce s představiteli vlastníků továren. Zájem dělnických vrstev šlo ovšem sledovat na základě studované pramenné základny spíš nepřímo, protože jejich elity stály stranou výše definovaných představitelů komunálních elit a tedy i komunální politiky.

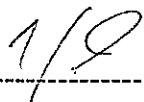
Tyto a další otázky se staly předmětem následné diskuse. Diskutoval se opět termín Kern/Randbürgertum a pak znovu otázka politiky zástupců nižších/dělnických vrstev. Otevřel ji prof. PhDr. Jiří Štaif, CSc., přičemž zdůraznil, že sociální demokracie má sice svůj program, ale nemá právě přímý přístup do komunální politiky. Na tuto otázku odpověděl doktorand tak, že prostředí karlínské politiky bylo velice kultivované a že mohly existovat interní dohody s představiteli levice, přičemž zdůraznil, že Karlín sestavil sociální program. V Libni postupovala komunální politika, kterou posléze ovládli mladočeši, ostře a představitelé dělníků spolupracovali paradoxně spíš, jak již bylo řečeno, s představiteli zaměstnavatelů. JUDr. PhDr. Jakub Rákosník, Ph.D. také zmínil, že doktorand původně zamýšlel studovat i situaci ve Vysočanech. Mgr. Jan Vobořil odpověděl, že zde představovala problém skutečnost nedostatečné pramenné základny, čímž se zužovala i tematika. Prof. PhDr. Ivan Jakubec, CSc. zmínil skutečnost, že část dělníků musela do Karlína dojíždět, a tázal se na postoje židovské komunity v Libni. Doktorand odpověděl, že dělníci by ocenili v Karlíně vznik dělnické kolonie/čtvrti, ale že neuspěli. V případě zájmů židovské komunity poukázal na prohlubující se vazby s představiteli českého národního tábora, které byly s ohledem na českou politiku nutné a logické.

Výsledek:

Posléze došlo k poradě členů komise, kteří se jednohlasně rozhodli, že pan Mgr. Jan Vobořil svoji disertační práci obhájil.

předseda komise

člen komise